

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL UAB „B“ SKUNDO**

2025 m. liepos d. Nr. S-2025/ (7-2025/90)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narės, pavaduojančios Komisijos pirmininkę, Jurgitos Narkevičiūtės, narių Gvidos Ivanauskienės, Kristinos Jakštienės, Raimondos Juodkaitės (pranešėja), išnagrinėjo UAB „B“ (toliau – Pareiškėja) 2025-06-23 skundą (toliau – Skundas) dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija, centrinis mokesčių administratorius) 2025-06-02 sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (21.222 Mr) FR0682-118 (toliau – Sprendimas, skundžiamas sprendimas). Pareiškėjos ir Inspekcijos atstovai 2025-07-15 Komisijos posėdyje nedalyvavo.

Komisija n u s t a t ė:

Pareiškėja nesutinka su Inspekcijos Sprendimu ir prašo Komisijos jį panaikinti, šio prašymo netenkinus – sumažinti baudą iki 20 proc.

Pareiškėja Skunde nurodo, kad nesutinka su Sprendimo išvada, jog po įsigytų statybos darbų paslaugų iš UAB „Statom parduodam“ (ankstesnis pavadinimas UAB „B“) toliau nevykdo ir neketina vykdyti veiklos.

Pažymi, kad 2023-06-09 su Kooperatine bendrove (duomenys neskelbtini) bei Kooperatine bendrove (duomenys neskelbtini) sudarė Sindikuotos paskolos suteikimo sutartį Nr. SK2023/06-09 (toliau – Sutartis), kuria buvo sutarta suteikti 11 602 000 Eur kreditą (Komisijos pastaba – iš Pareiškėjos pateiktos Vilniaus apygardos teismo 2025-06-17 nutarties civilinėje byloje Nr. e2A-1801-861/2025 matyti, kad Sutartimi unijos įsipareigojo suteikti Pareiškėjai iki 1 600 000 Eur kreditą) statant gyvenamuosius namus, kuris turėjo būti gražintas iki 2025-05-10. Tačiau kredito unijos sutartį nutraukė dėl to, kad Pareiškėja, jų manymu, padarė esminius sutarties pažeidimus ir todėl unijos neišmokėjo likusios sutartimi aptartos kredito sumos, kuri siekė apie 200 000 Eur ir turėjo būti skirta galutiniams apdailos darbams, po kurių pastatyti gyvenamieji namai taptų patrauklūs pirkėjams. Pareiškėja nurodo, kad teikė ieškinį dėl Sutarties nutraukimo pripažinimo neteisėtu, tačiau ieškinys buvo atmestas Vilniaus apygardos teismo 2025-06-17 nutartimi civilinėje byloje Nr. e2A-1801-861/2025 (nutartis pridėta prie Skundo).

Pareiškėja pažymi, kad kredito bendrovės 2024 m. vasarą kreipėsi į antstolį dėl priverstinio Pareiškėjai priklausančio turto pardavimo. 2024-12-11 antstolis priėmė patvarkymą dėl varžytinių. Nustatė, kad parduodamo turto vertė (įskaitant pridėtinės vertės mokestį (toliau – PVM)) sudaro 1 475 000 Eur, o skola kreditoriui - 946 000 Eur (neskaitant

netesybų). Pareiškėja nurodo, kad šį patvarkymą pateikė mokesčių administratoriui kartu su savo pastabomis.

Pareiškėjos vertinimu, perduoti turto anksčiau ir atstatyti PVM ji negalėjo dėl to, kad su tuo nesutiko unijos, kurioms turtas buvo įkeistas, nes su jomis vyko teisminiai ginčai.

Taigi, turto pardavimas nepriklausė nuo Pareiškėjos valios, tačiau pardavus turtą per varžytines, atsiras objektyvi galimybė atstatyti PVM, nes likusi suma atiteks Pareiškėjai, kuri ir toliau vystys statybų verslą.

Atsižvelgiant į išdėstytą, Pareiškėjos vertinimu, Inspekcija nepagrįstai konstatavo, kad ji negali ir neketina vykdyti jokios veiklos. Akcentuoja, jog esant neaiškumams, Inspekcija galėjo kreiptis į Pareiškėją dėl papildomo paaiškinimo apie ketinamą vykdyti veiklą ir tokias galimybes, tačiau to nepadarė.

Pareiškėja tai pat nesutinka su paskirtos baudos dyžiu, mano, jog bauda turėtų būti minimali. Pažymi, kad bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi (sudarė sąlygas tinkamai mokesčių administratoriaus veiklai tiriant pažeidimą, pateikė prašomą informaciją). Nurodo, jog laikinas veiklos nevykdymas buvo ne dėl Pareiškėjos kaltės, o dėl ekonominės situacijos, t. y. 2023 metais dėl infliacijos smarkiai padidėjusio Euribor rodiklio, bankai apribojo paskolų išdavimą gyventojams, todėl jie nustojo pirkti tokio tipo gyvenamuosius namus, kuriuos statė Pareiškėja. Pareiškėja negavo planuotų pajamų, pradėsė palūkanų mokėjimą kredito unijoms, šios nutraukė Sutartį ir neišmokėjo likusių pinigų, skirtų namų užbaigimui. Pareiškėjos veikla sutriko tiek dėl ekonominės situacijos, tiek ir dėl kredito unijų nelankstumo. Taip pat, Pareiškėja pažymi, kad pajamų neslėpė, deklaravo visus sandorius, o patikrinimo metu nustatytas pažeidimas, jei ir buvo, buvo atliktas pirmą kartą Pareiškėjos veikloje.

Priešingos pozicijos laikosi Inspekcija. Skundžiamu sprendimu Inspekcija patvirtino Pareiškėjai apskaičiuotą mokėtiną 156 528 Eur PVM, apskaičiavo 11 806,15 Eur PVM delspinigius ir paskyrė 60 proc. dydžio 93 916,80 Eur PVM baudą.

Sprendime nurodyta, kad atlikus Pareiškėjos PVM apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo į biudžetą teisingumo patikrinimą už laikotarpį nuo 2023-05-01 iki 2024-07-10, 2025-04-07 surašytas patikrinimo aktas Nr. (21.222)FR0680-92 (toliau – Patikrinimo aktas), kuriame nustatyta, kad Pareiškėja 2024-07-25 pateiktoje paskutinio laikotarpio (už 2024 m. 06 mėn.) PVM deklaracijoje (forma FR0600) neįvykdė išregistruojamo iš PVM mokėtojų asmens prievolių, t. y. nepatikslino PVM atskaitos ir į biudžetą negrąžino į PVM atskaitą įtrauktą prekių ir (arba) paslaugų, kurios nebebus panaudotos PVM įstatymo (toliau – PVMĮ) 58 straipsnio 1 dalyje nurodytai veiklai, pirkimo PVM.

Pareiškėja nuo 2023-05-01 iki 2024-06-20 pateiktose PVM deklaracijose (forma FR0600) deklaravo 0 Eur PVM apmokestinamų sandorių vertę ir nuo jų apskaičiuotą 0 Eur pardavimo PVM, 158 520 Eur pirkimo PVM, 42 401 Eur pardavimo PVM (96 straipsnyje nustatytais atvejais), 116 119 Eur grąžintino iš biudžeto PVM.

Inspekcija nustatė, kad didžiąją dalį deklaruoto 158 520 Eur atskaitomo pirkimo PVM sudarė pirkimai iš susijusios UAB „B“: įsigyti žemės sklypai, adresais (duomenys neskelbtini), 5/82 dalys atskirųjų želdynų teritorijos paskirties sklypo (duomenys neskelbtini) ir 2 susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijų paskirties sklypų dalys (po 5/82) (duomenys neskelbtini), 5 dvibučiai gyvenamieji namai 54 proc. baigtumo ir statybos darbai.

Žemės sklypai su pradėtais statyti dvibučiais gyvenamaisiais namais iš UAB „B“ įsigyti pagal 2023-06-09 sutartį Nr. 4020 už 847 750 Eur (2023-06-12 PVM sąskaita faktūra Nr. MAŠ054, vertė 700 619,83 Eur ir 147 130,17 Eur PVM), kurių pirkimo PVM atskaitytas. Pareiškėja pateikė 2023-12-13 Susitarimą dėl kainos mažinimo (249 000 Eur mažesnė kaina, nei buvo nurodyta sutartyje), kurios pagrindu UAB „B“ turi grąžinti Pareiškėjai kainų

skirtumą. UAB „B“ išrašė 2023-12-13 kreditinę PVM sąskaitą faktūrą Nr. MAŠ120, vertė 205 785,12 Eur ir - 43 214,88 Eur PVM.

Pareiškėja pateikė 2023-06-12 Statybos rangos sutartį su UAB „B“ (toliau – Rangos sutartis), kuria numatyta, kad UAB „B“ savo jėgomis ir rizika įsipareigoja atlikti statybos rangos darbus penkiuose dvibučiuose gyvenamuosiuose namuose, esančiuose (duomenys neskelbtini). Rangos sutartyje nustatyta, kad galutinė sutarties kaina yra 873 655 Eur ir 183 468 Eur PVM, iš viso 1 057 123 Eur. Į Rangos sutarties kainą įeina darbo jėgos, mechanizmų darbo ir medžiagų kaina, mokesčiai, draudimo, transportavimo ir visos kitos, UAB „B“ priklausančios pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ir kitus teisės aktus bei šią Rangos sutartį, išlaidos. Numatyta darbų pradžia 2023-06-12, darbų pabaiga 2024-12-31. Rangos sutartį abiejų šalių vardu pasirašė tuometinis Pareiškėjos ir UAB „B“ vadovas K.L..

Rangos sutarties priede Nr. 1 (statybos rangos darbų sąmatoje) nurodyta, kad įsigytuose dvibučiuose namuose jau buvo atlikti pamatų įrengimo, sienų mūro, pertvarų, perdangų ir stogo įrengimo darbai, įrengtas statybinis kelias. Numatoma atlikti laiptų, langų, durų įrengimo darbus, skardinimo, šiltinimo darbus, namo vidaus darbus (elektros, kanalizacijos, vandentiekio, juodgrindžių ir vidinių sienų tinkavimo darbus), lauko tinklų ir gerbūvio darbus (nuotekų biologinio valymo įrenginio, vandens gręžinio, elektros tinklų įvado į namą, lietaus nuvedimo sistemos, trinkelio, tvoros ir automatinių vartų (1 kompl.), vaikų žaidimo aikštelės (1 kompl.), terasų įrengimo (20 m²), sklypo formavimo ir vejos įrengimo darbus), gatvės, gatvių apšvietimo, bendrų tinklų, vartų, kamerų, vėliavos įrengimo darbai (privažiavimo kelio įrengimo, gatvių apšvietimo įrengimo, kamerų, vartų, gyvenvietės tvoros, vėliavos, priešgaisrinių tinklų įrengimo darbus, elektros darbus). Visa numatomų atlikti rangos darbų kaina – 1 099 100 Eur ir 230 811 Eur PVM. Pagal Pareiškėjos pateiktas PVM sąskaitas faktūras ir statybos darbų atlikimo aktus, tikrinamuoju laikotarpiu buvo atlikti elektros ir elektros įvadų į namus, langų montavimo, laiptų įrengimo privažiavimo kelio įrengimo, sklypo formavimo, įvažiavimo vartų įrengimo darbai.

Pagal Rangos sutartį tikrinamu laikotarpiu UAB „B“ vardu išrašytas PVM sąskaitas faktūras už statybos darbus Pareiškėja apskaitė apskaitos registruose ir PVM deklaracijose deklaravo 42 401,10 Eur pirkimo / pardavimo PVM.

Inspekcija Sprendime nurodo, kad Pareiškėja 2024-06-20 mokesčių administratoriaus iniciatyva išregistruota iš PVM mokėtojų registro, priežastis – 4 mėnesius iš eilės nedeklaruojant pajamų ir prekių ar paslaugų įsigijimų iš Europos Sąjungos (toliau – ES), įspėjus apie ketinimą išregistruoti iš PVM mokėtojų, per nustatytą terminą nepateikė atsakymo. Cituoja PVMĮ nuostatas, kuriomis grindžiamas Pareiškėjos apmokestinimas (66 straipsnio 2 dalies, 67 straipsnio, 69 straipsnio ir 88 straipsnio 1 dalies nuostatas).

Nurodo, kad Pareiškėja 2024-07-25 pateiktoje paskutinio 2024-06-01 – 2024-06-20 laikotarpio išregistruojamo iš PVM mokėtojų asmens PVM deklaracijoje deklaravo 0 Eur PVM apmokestinamų sandorių vertę ir nuo jų apskaičiuotą 0 Eur pardavimo PVM, 0 Eur pirkimo / atskaitomo PVM, ir 0 Eur mokėtino PVM.

Inspekcija pagal Pareiškėjos pateiktus Didžiosios knygos apyvartų žiniaraščius nustatė, kad:

- Didžiosios knygos sąskaitos Nr. 21210 „Vykdomų darbų savikaina“ debete apskaitytas likutis 2023-01-01 – 0 Eur, likutis 2024-06-20 – 219 410 Eur;

- Didžiosios knygos sąskaitos Nr. 2040 „Pirktų prekių, skirtų perparduoti, įsigijimo savikaina“ debete apskaitytas likutis 2023-01-01 – 0 Eur, likutis 2024-06-20 – 749 250,89 Eur.

- Didžiosios knygos sąskaitos Nr. 2019 „Žaliavų, medžiagų ir komplektavimo detalių vertės sumažėjimas“ kredite apskaitytas likutis 2023-01-01 – 0 Eur, likutis 2024-06-20 – 205 785,12 Eur.

Pagal apskaitos dokumentus ir pirminius apskaitos dokumentus (gautas PVM sąskaitas faktūras) nustatyta, kad:

- Didžiosios knygos sąskaitoje Nr. 21210 „Vykdomų darbų savikaina“ Pareiškėja apskaitė iš UAB „B“ pagal Rangos sutartį pirktus statybos darbus / paslaugas;

- Didžiosios knygos sąskaitoje Nr. 2040 „Pirktų prekių, skirtų perparduoti, įsigijimo savikaina“ Pareiškėja apskaitė iš UAB „B“ įsigytus žemės sklypus ir 5 nebaigtus statyti dvibučius gyvenamuosius namus, kurių vertė 700 619,83 Eur ir iš UAB „B“ įsigytas statybines medžiagas (šulinio žiedus, dangčius, kanalizacijos liukus, klinkerio plyteles, grindinio trinkeles), kurių vertė 48 631,06 Eur;

- Didžiosios knygos sąskaitoje Nr. 2019 „Žaliavų, medžiagų ir komplektavimo detalių vertės sumažėjimas“ Pareiškėja apskaitė pagal 2023-12-13 Susitarimą dėl kainos mažinimo ir 205 785,12 Eur sumažintą iš UAB „B“ įsigytų 5 dvibučių gyvenamųjų namų vertę.

Laikotarpiu nuo 2023-01-01 iki 2024-06-20 Pareiškėja Didžiosios knygos sąskaitoje Nr. 21210 apskaitė 219 410 Eur, sąskaitoje Nr. 2040 apskaitė 749 250,89 Eur įsigijimų, o sąskaitoje 2019 apskaitė 205 785,12 Eur pirktų prekių vertės sumažėjimą. Šių įsigijimų (prekių / paslaugų) pirkimo PVM apskaitė i.SAF gautų PVM sąskaitų faktūrų registruose ir įtraukė į PVM atskaitą 2023 m. 06 mėn. – 2023 m. 12 mėn. PVM deklaracijose.

Pagal mokestiniam tyrimui pateiktus apskaitos dokumentus ir registrus nenustatyta, kad Pareiškėja tiriamu laikotarpiu būtų išrašiusi PVM sąskaitas faktūras už statybos / remonto darbus ar parduotas statybines medžiagas, apskaitos registruose pajamų neapskaityta. Mokestiniam tyrimui nepateikta jokių veiklos sutarčių, statybos rangos sutarčių ar kitų dokumentų dėl Pareiškėjai nepriklausančiuose objektuose vykdytų gyvenamųjų namų statybos darbų bei pirktų statybinių medžiagų. Pagal Pareiškėjos apskaitos dokumentus ilgalaikio turto neapskaityta.

Inspekcija konstatavo, kad vadovaujantis PVMĮ 88, 69, 66 straipsniuose įtvirtintomis nuostatomis, Pareiškėja iki 2024-07-10 privalėjo Inspekcijai pateikti tinkamai užpildytą išregistruoto asmens paskutinio mokestinio laikotarpio (2024-06-01 – 2024-06-20) PVM deklaracijos FR0600 formą ir nuo Didžiosios knygos sąskaitoje Nr. 2040 apskaitytų pirktų prekių, skirtų perparduoti (atsižvelgiant į Didžiosios knygos sąskaitoje Nr. 2019 apskaitytą vertės sumažėjimą), bei nuo Didžiosios knygos sąskaitoje Nr. 21210 „Vykdomų darbų savikaina“ apskaitytų statybos darbų / paslaugų, kurios nepanaudotos PVMĮ 58 straipsnio 1 dalyje nurodytai veiklai, patikslinti PVM atskaitą ir į biudžetą grąžinti į PVM atskaitą įtrauktą prekių ir (arba) paslaugų, įskaitant ilgalaikį turtą, pirkimo PVM.

Inspekcijos vertinimu aplinkybės, kad turtas šiuo metu yra parduodamas varžytnėse ir jį pardavus bus atstatytas PVM, neatleidžia Pareiškėjos nuo prievolės išregistravus ją iš PVM mokėtojų grąžinti į biudžetą PVM už įsigytas prekes ir paslaugas, kurios nebus panaudotos PVM apmokestinamojoje veikloje. Kaip matyti iš byloje nustatytų aplinkybių Pareiškėja nepateikė jokių įrodymų, kurie patvirtintų, kad Pareiškėja po įsigytų statybos darbų paslaugų iš UAB „B“ toliau vykdytų veiklą, todėl Pareiškėjai tenka prievolė grąžinti į biudžetą PVM.

Sprendime nurodyta, kad Pareiškėja PVM atskaitos nepatiksline ir į biudžetą negrąžino į PVM atskaitą įtrauktą prekių ir paslaugų, kurios nebus panaudotos PVMĮ 58 straipsnio 1 dalyje nurodytai veiklai, pirkimo PVM, pagal iš UAB „B“ gautas PVM sąskaitas faktūras.

Inspekcija, atsižvelgusi į tai, jog Pareiškėja yra išregistruota iš PVM mokėtojų ir nevykdo PVM apmokestinamos veiklos, byloje nėra nustatyta aplinkybių, kurios leistų teigti, kad Pareiškėja po įsigytų statytos darbų paslaugų toliau vykdė veiklą, konstatavo, kad Pareiškėjai pagrįstai tenka prievolė grąžinti į biudžetą PVM, kuris nebus panaudotas PVM apmokestinamai veiklai.

Skundžiamu sprendimu apskaičiuoti 11 806,15 Eur PVM delspinigiai ir paskirta vidutinio dydžio, t. y. 60 proc., PVM bauda (93 916,80 Eur), nurodant teisinį reglamentavimą ir pagrindimą.

Komisija k o n s t a t u o j a:

Pareiškėjos skundas iš dalies tenkintinas. Skundžiamas Sprendimas keistinas, sumažinant Pareiškėjai paskirtą 93 916,80 Eur baudą, likusią sprendimo dalį paliekant nepakeistą.

Mokestinis ginčas šioje byloje yra kilęs dėl Pareiškėjai nustatytos mokestinės prievolės (156 528 Eur PVM, 11 806,15 Eur PVM delspinigių, skirtos 93 916,80 Eur PVM baudos), mokesčių administratoriui konstatavus, kad Pareiškėja pažeidė PVMĮ 88 straipsnio 1 dalies, 69, 66 straipsnių nuostatas, kadangi 2024-07-25 pateiktoje paskutinio laikotarpio (už 2024 m. 06 mėn.) PVM deklaracijoje (forma FR0600) neįvykdė išregistruojamo iš PVM mokėtojų asmens prievolių, t. y. nepatiksino PVM atskaitos ir į biudžetą negrąžino į PVM atskaitą įtrauktą prekių ir (arba) paslaugų, kurios nebebus panaudotos PVMĮ 58 straipsnio 1 dalyje nurodytai veiklai, pirkimo PVM.

Įvertinusi tai, kad Inspekcijos sprendime ir Patikrinimo akte yra detalios aptartos faktinės ginčo aplinkybės, Komisija šioje sprendimo dalyje jų iš naujo nebekartoja ir dėl Sprendimo pagrįstumo pasisako atsižvelgdama į Pareiškėjos skunde nurodytus nesutikimo su ginčijamu mokesčių administratoriaus sprendimu motyvus ir reikalavimus.

Dėl apskaičiuoto PVM pagrįstumo.

Pareiškėja nesutinka su Inspekcijos išvada, jog po įsigytų statybos darbų paslaugų iš UAB „C“ toliau nevykdo ir neketina vykdyti veiklos. Akcentuoja sutartinius santykius su kredito unijomis ir aplinkybes dėl joms įkeisto turto realizavimo.

Kaip minėta pirmiau, Pareiškėjai PVM apskaičiuotas nustačius, kad 2024-07-25 pateiktoje paskutinio laikotarpio PVM deklaracijoje Pareiškėja neįvykdė išregistruojamo iš PVM mokėtojų asmens prievolių.

PVM atskaitos tikslinimą reglamentuoja PVMĮ VIII skyrius. Pagal PVMĮ 69 straipsnio 1 dalį apmokestinamąjį asmenį išregistruojant iš PVM mokėtojų arba PVM mokėtojui pasibaigiant dėl likvidavimo, išregistruojamo iš PVM mokėtojų arba likviduojamo asmens PVM deklaracijoje šio Įstatymo 66 ir 67 straipsniuose nustatyta tvarka patikslinama PVM atskaita ir į biudžetą grąžinamas į PVM atskaitą įtrauktas prekių ir (arba) paslaugų, įskaitant ilgalaikį turtą, kurios nebebus panaudotos šio Įstatymo 58 straipsnio 1 dalyje nurodytai veiklai, pirkimo ir (arba) importo PVM.

Bylos duomenimis, Pareiškėja 2024-06-20 Inspekcijos iniciatyva išregistruota iš PVM mokėtojų registro (Vilniaus apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos 2024-06-19 sprendimas dėl išregistravimo / neišregistravimo iš PVM mokėtojų Nr. (17.26-40) RES-113423)), priežastis – 4 mėnesius iš eilės nedeklaruojant pajamų ir prekių ar paslaugų įsigijimų iš ES, įspėjus apie ketinimą išregistruoti iš PVM mokėtojų ir mokėtojui per nustatytą terminą nepateikus atsakymo (Klaipėdos apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos 2024-06-11 pranešimas dėl išregistravimo iš PVM mokėtojų Nr. (17.26-40) RES-108382). Pastebėtina, kad Skunde nurodyti duomenys dėl Pareiškėjos santykių su kredito unijomis ir jų įtakos Pareiškėjos veiklai, būtų aktualūs sprendžiant jos išregistravimo iš PVM mokėtojų klausimą, tačiau Pareiškėja nereagavo nei į Įspėjimą apie ketinimą išregistruoti iš PVM mokėtojų, nei skundė Vilniaus apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos 2024-06-19 sprendimą Nr. (17.26-40) RES-113423).

PVMĮ 88 straipsnio 1 dalyje nurodyta, jeigu apmokestinamasis asmuo buvo išregistruotas (paties prašymu ar mokesčio administratoriaus iniciatyva) iš PVM mokėtojų, per 20 dienų po išregistravimo jis privalo pateikti specialią išregistruojamo iš PVM mokėtojų

<...> PVM deklaraciją ir joje šio Įstatymo nustatyta tvarka deklaruoti visas likusias prievoles, susijusias su PVM apskaičiavimu ir sumokėjimu. <...>. Minėto straipsnio 2 dalyje nurodyta, jog išregistruojamo iš PVM mokėtojų <...> PVM deklaracijos formą, reikalaujamus joje pateikti duomenis, jos užpildymo ir pateikimo tvarką <...> nustato centrinis mokesčio administratorius.

Inspekcijos 2004-03-01 įsakymu Nr. VA-29 patvirtintos PVM deklaracijos ir kitų su šiuo mokesčiu susijusių formų užpildymo taisyklės, kurių 5.5 punkte nurodyta, jog išregistruojamo iš PVM mokėtojų <...> PVM deklaracija pateikiama per 20 dienų po asmens išregistravimo iš PVM mokėtojų dienos <...>.

Pagal PVMĮ 69 straipsnio 1 dalį, apmokestinamąjį asmenį išregistruojant iš PVM mokėtojų <...>, išregistruojamo iš PVM mokėtojų <...> PVM deklaracijoje šio Įstatymo 66 ir 67 straipsniuose nustatyta tvarka patikslinama PVM atskaita ir į biudžetą gražinamas į PVM atskaitą įtrauktas prekių ir (arba) paslaugų, įskaitant ilgalaikį turtą, kurios nebebus panaudotos šio Įstatymo 58 straipsnio 1 dalyje nurodytai veiklai, pirkimo ir (arba) importo PVM.

PVMĮ 66 straipsnio 2 dalyje nurodyta, jog paaiškėjus, kad prekės ir (arba) paslaugos, jeigu jų (o jeigu jos pasigamintos, – joms pasigaminti sunaudotų prekių ir (arba) paslaugų) pirkimo ir (arba) importo PVM ar jo dalis buvo įtrauktas (įtraukta) į atskaitą, pradėtos naudoti kitai negu šio Įstatymo 58 straipsnio 1 dalyje nurodytai veiklai arba prarandamos, PVM atskaita tikslinama to mokesčio laikotarpio, kurį paaiškėjo minėtos aplinkybės, PVM deklaracijoje atitinkamai didinant mokėtiną į biudžetą (mažinant gražintiną iš biudžeto) PVM sumą.

PVM yra Bendrijos mastu harmonizuotas mokeskis, todėl aktuali ir 2006-11-28 Europos Bendrijos Tarybos direktyva 2006/112/EB dėl PVM bendros sistemos, kurios 184 – 189 straipsniuose numatytu tikslinimo mechanizmu siekiama glaudžiai ir tiesiogiai susieti teisę į pirkimo PVM atskaitą su atitinkamų prekių ar paslaugų naudojimu apmokestinamiesiems pardavimo sandoriam. Pagal bendrą PVM sistemą tik prekėms ar paslaugoms, kurias apmokestinamieji asmenys naudoja savo apmokestinamiesiems sandoriams, taikomi pirkimo mokesčiai gali būti atskaitomi (Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2018-04-11 sprendimo byloje C-532/16, Inspekcija prieš AB „K“ bankas, 38 punktas). PVM direktyvos 185 straipsnio 1 dalyje nustatytas principas, pagal kurį atskaita tikslinama, kai pateikus PVM deklaraciją pasikeičia veiksniai, kuriais remiantis buvo apskaičiuota atskaitytina PVM suma.

Pareiškėja 2024-07-25 pateiktoje paskutinio 2024-06-01 – 2024-06-20 laikotarpio išregistruojamo iš PVM mokėtojų asmens PVM deklaracijoje deklaravo 0 Eur PVM apmokestinamų sandorių vertę ir nuo jų apskaičiuotą 0 Eur pardavimo PVM, 0 Eur pirkimo / atskaitomo PVM, ir 0 Eur mokėtino PVM.

Atsižvelgiant į pirmiau išdėstytą teisinį reglamentavimą, Pareiškėja iki 2024-07-10 dienos privalėjo Inspekcijai pateikti tinkamai užpildytą išregistruoto asmens paskutinio mokesčio laikotarpio (2024-06-01 – 2024-06-20) PVM deklaracijos FR0600 formą ir nuo Didžiosios knygos sąskaitoje Nr. 2040 apskaitytų pirktų prekių, skirtų perparduoti (atsižvelgiant į Didžiosios knygos sąskaitoje Nr. 2019 apskaitytą vertės sumažėjimą), bei nuo Didžiosios knygos sąskaitoje Nr. 21210 „Vykdomų darbų savikaina“ apskaitytų statybos darbų / paslaugų, kurios nepanaudotos PVMĮ 58 straipsnio 1 dalyje nurodytai veiklai, patikslinti PVM atskaitą ir į biudžetą gražinti į PVM atskaitą įtrauktą prekių ir (arba) paslaugų, įskaitant ilgalaikį turtą, pirkimo PVM. Didžiojoje knygoje esantys duomenys detalčiau nurodyti šio sprendimo aprašomojoje dalyje, todėl nekartojami.

Sutiktina su mokesčių administratoriaus vertinimu, jog Pareiškėjos nurodomos aplinkybės, kad turtas šiuo metu yra parduodamas varžytynėse ir jį pardavus bus atstatytas PVM, neatleidžia Pareiškėjos nuo prievolės išregistravus ją iš PVM mokėtojų gražinti į

biudžetą PVM už įsigytas prekes ir paslaugas, kurios nebus panaudotos PVM apmokestinamojoje veikloje. Kaip matyti iš byloje nustatytų aplinkybių Pareiškėja nei mokesčių administratoriui, nei Komisijai nepateikė jokių įrodymų, kurie patvirtintų, kad Pareiškėja po įsigytų statybos darbų paslaugų iš UAB „B“ toliau vykdytų veiklą, todėl Pareiškėjai tenka prievolė patikslinti PVM atskaitą ir į biudžetą grąžinti į PVM atskaitą įtrauktą prekių ir (arba) paslaugų, įskaitant ilgalaikį turtą, pirkimo PVM.

Komisija atkreipia dėmesį, kad pasirinkus neskųsti Vilniaus apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos 2024-06-19 sprendimo dėl išregistravimo / neišregistravimo iš PVM mokėtojų Nr. (17.26-40) RES-113423, Pareiškėjai kilo, pirmiau sprendime nurodytos, PVMĮ reglamentuotos pasekmės. Be to, Pareiškėja pateikė išregistruojamo iš PVM mokėtojų registro asmens deklaraciją ir šiuo veiksmu išreiškė sutikimą su mokesčių administratoriaus pozicija dėl išregistravimo su visomis iš to kylančiomis mokestinėmis pasekmėmis.

Dėl baudos.

Pareiškėja nesutinka su jai paskirtos 60 proc., 93 916,80 Eur PVM baudos dydžiu ir prašo ją sumažinti iki 20 proc., nuroydamą, kad bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi, jog laikinas veiklos nevykdymas buvo ne dėl Pareiškėjos kaltės. Pažymi, kad pajamų neslėpė, deklaravo visus sandorius, o patikrinimo metu nustatytas pažeidimas, jei ir buvo, buvo atliktas pirmą kartą Pareiškėjos veikloje.

PVMĮ 123 straipsnio 2 dalyje nurodyta, jeigu nustatoma, kad PVM mokėtojas nepagrįstai sumažino apskaičiuotą mokėtiną į biudžetą PVM sumą (padidino apskaičiuotą grąžintiną iš biudžeto PVM sumą), apskaičiuojama papildomai mokėtina PVM suma, kuria atitinkamai didinama mokėtina į biudžetą PVM suma (mažinama grąžintina iš biudžeto PVM suma), ir skiriama nuo 20 iki 100 procentų apskaičiuotos papildomai mokėtinios PVM sumos dydžio bauda. PVMĮ 123 straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad skirdamas baudą, konkretų jos dydį mokesčių administratorius nustato vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatyme (toliau – MAĮ) nustatytais baudų skyrimo taisyklėmis.

MAĮ 140 straipsnio 1 dalis nustato, kad asmenims, pažeidusiems mokesčių įstatymus, baudos skiriamos pagal pažeidimo padarymo metu galiojančius teisės aktus, išskyrus šio įstatymo 142 straipsnyje nurodytus atvejus.

MAĮ 139 straipsnio 1 dalyje (2022-12-13 įstatymo Nr. XIV-1658 redakcija) nustatyta, kad <...>, mokesčių mokėtojui priskaičiuojama trūkstama mokesčio suma ir skiriama nuo 20 iki 100 procentų minėtos mokesčio sumos dydžio bauda, jei atitinkamo mokesčio įstatymas nenustato kitaip. To paties straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad skirdamas konkrečią baudą, jos dydį mokesčių administratorius nustato vadovaudamasis šio įstatymo 140 straipsnyje nustatytais baudų skyrimo taisyklėmis.

Pagal MAĮ 140 straipsnio 2 dalį, mokesčių administratorius už mokesčių įstatymų pažeidimus skiria asmenims baudas, vadovaudamasis teisingumo, protingumo kriterijais ir neviršydamas šio įstatymo 139 straipsnio 1 dalyje nustatyto skirtinos baudos dydžio, <...>, atsižvelgdamas į: 1) pažeidimo pavojingumo pobūdį ir mastą; 2) kaltę (kaltės formą ir rūšį); 3) dėl padaryto pažeidimo atsiradusią žalą; 4) atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytos asmens atsakomybę lengvinančios (asmuo pripažino mokesčio įstatymo pažeidimą ir (arba) bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi šio pažeidimo tyrimo metu (sudarė sąlygas tinkamai mokesčių administratoriaus veiklai tiriant pažeidimą, pateikė mokesčių administratoriui prašomą informaciją, padėjo mokesčių administratoriui išaiškinti šį pažeidimą ir jame dalyvavusius asmenis) (galioja nuo 2025-07-01); asmuo savo noru atlygino arba pašalino dėl pažeidimo padarymo atsiradusią žalą; pažeidimas padarytas dėl sunkios fizinio asmens ekonominės ir (ar) socialinės padėties; pažeidimas padarytas dėl psichinės ir (ar) fizinės prievartos; pažeidimas padarytas kitomis svarbiomis aplinkybėmis, kurias mokesčių administratorius

pripažįsta lengvinančiomis aplinkybėmis) ir 4 dalyje asmens atsakomybę sunkinančios (pažeidimas padarytas asmeniui siekiant gauti mokestinę naudą; mokesčių mokėtojas nevykdo savo pareigų apskaičiuoti mokestį, bendradarbiauti su mokesčių administratoriumi, tvarkyti apskaitą, saugoti apskaitos ar kitus dokumentus ar šias pareigas vykdo netinkamai, taip pat nesilaiko kitų apskaitą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir dėl to mokesčių administratorius neturi galimybių apskaičiuoti mokėtinų mokesčių įprastine, tai yra specialiojo mokesčio įstatymo nustatyta, tvarka; kai mokesčių mokėtojas mokesčių administratoriaus nurodytu laiku nepateikia mokesčių administratoriui tinkamų dokumentų apie sandorių ar ūkinių operacijų vertę arba pateikia netinkamus dokumentus ir mokesčių administratorius koreguoja sandorių ar ūkinių operacijų vertę, taikydamas Pelno mokesčio įstatymo 40 straipsnį arba Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 15 straipsnį; mokesčių mokėtojas mokestinio patikrinimo metu vengia bendradarbiauti su mokesčių administratoriumi ir teikti jam aktualią informaciją, dokumentus (jų kopijas) ar paaiškinimus; dėl mokesčių mokėtojo veiksmų ar neveikimo padaryta didelė žala valstybės biudžetui, kai nesumokėtų mokesčių dydis viršija 500 bazinių socialinių išmokų dydį, galiojantį priimant sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo; į apskaitą įtraukti juridinės galios neturintys apskaitos dokumentai arba juridinę galią turintys apskaitos dokumentai, kuriuose užfiksuotos ūkinės operacijos realiai neįvyko arba įvyko kitomis, negu nurodyta, sąlygomis; kai šio įstatymo nustatyta tvarka mokesčių administratorius mokestinio patikrinimo metu nustato nesumokėtą mokesčių sumą ir ši suma priskaičiuojama dėl mokesčių administratoriaus mokestinio patikrinimo metu nustatytų mokesčių mokėtojo pajamų, kurių gavimo šaltinių mokesčių mokėtojas negali pagrįsti) aplinkybės.

MAJ 140 straipsnio 5 dalies 2 punkte nurodyta, kad mokesčių administratorius, skirdamas konkrečią baudą, vertina šio straipsnio 2 dalies 1–4 punktuose nurodytas aplinkybes ir baudos dydį skaičiuoja nuo baudos vidurkio.

Iš skundžiamo sprendimo turinio matyti, kad mokesčių administratorius pripažino aplinkybę, kad Pareiškėja patikrinimo metu bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi, tačiau nurodė, jog tam, kad bendradarbiavimas būtų pripažintas lengvinančia aplinkybe pagal MAJ 140 straipsnio 3 dalies nuostatas mokesčių mokėtojas turi bendradarbiauti ir pripažinti padarytą teisės pažeidimą. Kadangi Pareiškėja ginčijo nustatytą pažeidimą, mokesčių administratorius konstatavo, jog bendradarbiavimas nagrinėjamu atveju nėra pripažįstamas Pareiškėjos padėtį lengvinančia aplinkybe, todėl nenustačius nei lengvinančių, nei sunkinančių aplinkybių Pareiškėjai skyrė vidutinio dydžio, t. y. 60 proc. dydžio PVM baudą (93 916,80 Eur).

Kaip minėta pirmiau, nuo 2025-07-01 pasikeitė MAJ 140 straipsnio 3 dalies 1 punktas ir lengvinančiai aplinkybei konstatuoti pakanka bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi, todėl esant vienai lengvinančiai aplinkybei ir mokesčių administratoriui nenustačius sunkinančių aplinkybių, Pareiškėjai paskirtos baudos dydis mažintinas iki 50 proc., t. y. 78 264 Eur (156 528 Eur × 50 proc.).

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 1 ir 4 punktais, n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2025-06-02 sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (21.222 Mr) FR0682-118 dalį dėl 156 528 Eur PVM ir apskaičiuotų 11 806,15 Eur PVM delspinigių.

2. Pakeisti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2025-06-02 sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (21.222 Mr) FR0682-

118 dalį, kuria paskirta 93 916,80 Eur PVM bauda, nurodant sumokėti 78 264 Eur PVM baudą.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Regionų administraciniam teismui, skundą paduodant pasirinktinai: Vilniaus rūmuose (Žygimantų g. 2, 01102, Vilnius), Kauno rūmuose (A. Mickevičiaus g. 8 A, 44312, Kaunas), Klaipėdos rūmuose (Galinio Pylimo g. 9, 91230, Klaipėda), Šiaulių rūmuose (Dvaro g. 80, 76298, Šiauliai), Panevėžio rūmuose (Respublikos g. 62, 35158, Panevėžys) ar per Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalą <https://e.teismas.lt>. Skundas Regionų administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas.

Komisijos narė, pavaduojanti Komisijos pirmininkę

Jurgita Narkevičiūtė

Komisijos narė

Gvida Ivanauskienė

Komisijos narė

Kristina Jakštienė

Komisijos narė

Raimonda Juodkaitė